

Alkotmánybíróság részére

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <i>IV/340-4/2019</i>	
Érkezett: <i>2019 ÁPR 30.</i>	
Példány: <i>6</i>	Kezelőiroda:
Melléklet: <i>1 db</i>	<i>clu'</i>

Indítványozó

képviselőjében:



Rátky és Társa Ügyvédi Iroda

*(székhely: 1024 Budapest, Ady Endre utca
19. A. ép.; tel.: (+36 1) 336 33 90; fax.: (+36
1) 336 33 99; e-mail: info@ratkynet.hu;
hivatalos elektronikus elérhetőség:
18099971#cegkapu)*

**IV/340-3/2019. ügyszámú végzésben
foglalt tájékoztatásnak megfelelő
hiánnyokkal pótoltt egységes szerkezetű**

ALKOTMÁNYJOGI PANASZ

az Abtv. 26. § (1) bekezdése és a 27. §
alapján benyújtva a Győri Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság előtt folyamatban volt
8.K.27.026/2018. sz. peres eljárás és a Kúria,
mint felülvizsgálati bíróság
Kfv.III.38.281/2018/2. sz. végzése
tekintetében

Tisztelt Alkotmánybíróság!

csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője, a **Rátky és Társa Ügyvédi Iroda** [székhely: 1024 Budapest, Ady Endre utca 19. A. ép.; tel.: (+36 1) 336 33 90; fax.: (+36 1) 336 33 99; e-mail: info@ratkynet.hu; hivatalos elektronikus elérhetőség: 18099971#cegkapu; nyilvántartó hatóság: Budapesti Ügyvédi Kamara; nyilvántartási szám: 01-001449; adószám: 18099971-2-41; képviseli: dr. Rátky Miklós ügyvéd (kézbesítési címe: Budapest, Ady Endre u. 19. A. ép.)] útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény **26. § (1) bekezdése és 27.§-a** alapján az alábbi

IV/340-3/2019. ügyszámú végzésben foglalt tájékoztatásnak megfelelő hiányokkal pótoltt egységes szerkezetű

alkotmány jogi panaszt

terjesztjük elő:

Kérjük tisztelettel az Abtv. 57.§ (7) bekezdése alapján a tanácsülésen, illetve teljes ülésen az Indítványozó szóbeli meghallgatásának lehetővé tételét.

I. Az Abtv. 26.§ szerinti kérelmi elem:

26. § (1) Alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Alaptörvényellenes jogszabály, aminek az Abtv. 41. § (1) bekezdése szerinti megsemmisítését kérjük:

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény /Kp./ **118.§, 99.§ (1) bekezdése, valamint a 80.§ (1) és (3) bekezdései.**

A fenti jogszabályhelyek által megsértett Alapnormák:

A jogállamiságból fakadó jogbiztonság és normavilágosság követelménye:

B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

T) cikk (1) Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg.

R) cikk (2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

I. Cikk (1) Az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsődrendű kötelezettsége.(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

A tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való alapjog és a jogorvoslathoz való alapjog:

XXIV. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

25. Cikk

(3) A közigazgatási bíróságok döntenek közigazgatási jogvitákban és törvényben meghatározott egyéb ügyben. A közigazgatási bírósági szervezet legfőbb szerve a Közigazgatási Felsőbíróság, amely biztosítja a közigazgatási bíróságok jogalkalmazásának egységét, a közigazgatási bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.

(4) A bírósági szervezet többszintű. Az ügyek meghatározott csoportjaira külön bíróságok létesíthetők

Az Alaptörvény 25. Cikk 2018. június 29. előtti hatálya szerint: (1) A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A legfőbb bírósági szerv a Kúria.

I.1. Az alkotmányjogi panaszunk egyik kérelmi eleme az Abtv. 26.§ szerint az a jogalkotói mulasztás, miszerint az elsőfokú közigazgatási bírósági ítélet ellen rendes jogorvoslati lehetőség nincs biztosítva.

I.1.1. Kp. 99. § (1) Ha törvény lehetővé teszi, az elsőfokú ítélet ellen jogszabálysértésre hivatkozással fellebbezéssel élhet a fél, az érdekelt, valamint a rendelkezés rá vonatkozó része ellen az, akire az ítélet rendelkezést tartalmaz.

Az Indítványozó panasza azt a jogalkotói mulasztást támadja, hogy nincs olyan külön törvényi szabály, ami lehetővé tenné a törvényszékekhez képest a bírósági szervezetrendszer rangsorában a törvényszékek alatt elhelyezkedő közigazgatási bíróságok ítélete elleni rendes jogorvoslatot.

A jogorvoslathoz való jog eleme a magasabb fórumhoz vagy más szervhez fordulás lehetősége, az alanyi jog sérelme, valamint az érdemi határozattal szembeni igénybevitel lehetősége. /Alaptörvény 25. Cikk szerinti Kúria vagy Közigazgatási Felsőbíróság/ A jelenlegi szabályozás szerint azonban a rendes jogorvoslati lehetőség kizárólag a törvényszéki ítéletek esetén biztosított.

Az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az, hogy az Alaptörvény XXVIII. Cikkének (7) bekezdése ott sérült, hogy a korábbi háromfokú jogorvoslati rendszert a Kp. 99.§-a kétfokúvá tette, azaz a hatósági döntést érdemben felülvizsgáló bírósági ítélet felett nincs szakmai normakontroll, a közigazgatási bíráskodás másodfokú fellebbeviteli fóruma hiányzik, ekként rendes jogorvoslati lehetőség hiányában a bírói ítélet szakmai felülvizsgálata korlátozottá vált a Kp. 118.§ szerinti kötelező előszűrő beiktatásával.

A jogkereső állampolgár ekként - jelen tényállással egyezően- a közigazgatási bíraskodás szervezeti és szakmai piramisának felső szintjétől elzártnak abba a helyzetbe kerülhet, hogy egy nem kellően megalapozott elsőfokú ítélet ellen sem rendes, sem rendkívüli jogorvoslással nem élhet, ami alaptörvényellenes helyzetet eredményez.

I.1.2. Kp. 118. § (1) A Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

- a) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,
- b) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,
- c) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége vagy
- d) a Kúria közzétett ítélezési gyakorlatától eltérő ítéleti rendelkezés miatt indokolt.

Az Indítványozó azt is sérelmezi jelen kérelmi elemében, hogy míg a Pp. 409.§ és 411.§ méltányossági alapon, kivételes lehetőségként rögzíti a Kp. 118.§-ával tartalmi elemeiben tükörszabályként egyező, felülvizsgálati kérelem befogadhatósága iránti külön eljárást arra az esetre, ha az érdemi felülvizsgálat lehetősége a Pp. 408.§ alapján törvényileg kizárt, a Kp. 118.§-a ezt az eljárást minden egyes felülvizsgálati kérelem esetében kötelező előszűrőként előírja, jelentősen korlátozva a jogorvoslathoz való alapjogot.

Az Indítványozó által sérelmezett jelenlegi szabályozás szerint a közigazgatási perek annyiban különböznek a rendes bíróságok felülvizsgálati szakától, hogy a rendes bíróságok előtti polgári perekben a főszabály az, hogy a Kúria minden rendkívüli perorvoslati kérelmet érdemben elbíráل kivéve, amit törvény kizár, de ekkor is van egy méltányossági „kiskapu”, erre szolgál a 409.§ és 411.§ , ami a Kp. 118.§-ban szereplő egyező feltételeket sorolja fel.

Ehhez képest a közigazgatási perekben a főszabály az, hogy a Kúria megvizsgál minden egyes felülvizsgálati kérelmet az előzetes szűrőszempontok szerint. Amennyiben úgy találja, hogy az ügy a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítását nem szolgálja, a felvetett jogkérdésnek nincs különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége, az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége nem merül fel és a Kúria közzétett ítélezési gyakorlatától eltérő ítéleti rendelkezés nincs, úgy nem fogadja be a kérelmet. Ezen befogadási elutasító döntés ellen pedig semmilyen jogorvoslati lehetőség nincs.

Ez az jogalkotó által szabályozott eljárásrend pedig sérti az Indítványozó jogorvoslathoz és tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogát.

I.2. Az alkotmányjogi panaszunk második kérelmi eleme az Abtv. 26.§ szerint annak a jogalkotói alaptörvényellenes szabályozásnak a megsemmisítése, illetve a mulasztásban rejlő ellentmondás feloldása, miszerint a Kp. 80.§ (1) bekezdése a megelőző hatósági eljárásban kirendelt szakértő bírói igénybevételének elsőlegességét, míg ugyanezen törvényhely (3) bekezdése a kizárólagosságot írja elő:

Álláspontunk szerint a jogszabályhely megfogalmazása már azzal sem tesz eleget a jogbiztonság és normavilágosság alkotmányos követelményének, amikor úgy fogalmaz, hogy a bíróság „**elsősorban**” a megelőző (azaz a per tárgyát képező) eljárásban kirendelt igazságügyi szakértőt köteles alkalmazni.

A jogszabály szövege azonban nem ad egyértelmű eligazítást a jogalkalmazó bíróság részére arról, hogy melyek azok az esetek, amikor a megelőző (azaz a per tárgyát képező) eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő alkalmazásától eltekinthet. /**azaz a másod-illetve harmadsorban alkalmazható eljárásjogi módszerekről hallgat a jogalkotó a bírósági szakértői bizonyítási szakasz kapcsán/**

Az alaptörvény legújabb jogértelmezési irányelve tükrében a jogalkalmazónak a jogszabály preambulát és indokolását kell segítségül hívnia. A Kp. preambuluma célként rögzíti „a közigazgatási bíróságok által a közigazgatás jogsértő tevékenységével szemben nyújtott jogvédelem és jogorvoslat biztosítását.”

A jogvédelem és a jogorvoslat tehát a közigazgatás jogsértő tevékenységével szemben értelmezendő, azaz a közigazgatási eljárás teljes egészével, így a bizonyítási eljárással szemben is.

A közigazgatási eljárásban folytatott bizonyítás során a szakértő közigazgatási tevékenységet végez, ugyanis az eljárás egyik önállóan szabályozott résztvevője. Azonban nem csupán a szakértő eljárása minősül közigazgatási tevékenységnek, hanem a bizonyítási eljárás teljes egésze, ide értve a szakértő személyének kiválasztását, kirendelését, a részére feltett kérdések megfogalmazását is vagy éppen a hatóságnak a szakértő eljárásával összefüggésben fennálló kötelezettségeinek teljesítését is. A bírói ellenőrzés biztosítása mindezen tevékenységek felett alkotmányos kötelezettség, hiszen ez jelent megfelelő garanciát a természetes és jogi személyek részére a hatóság tevékenységének jogszerűségére.

Kétségtelen, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog nem korlátozhatatlan alapjog, hiszen egyes részelemei korlátozhatóak a szükségesség-arányosság feltételeinek megfelelően {17/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [103]–[109]}. A Kp. 80.§ által szabályozott esetben az időszerű és költséghatékony eljárás az a két ok, amelyet a jogalkotó – legalábbis az indokolása szerint – olyan értéknek tekint, amelyek érvényesülése érdekében szükséges és arányos korlátozás. **A korlátozás tekintetében azonban a szükségesség és ennél fogva az arányosság kritériumai sem teljesülnek.**

A szabály ugyanis azt írja elő, hogy a közigazgatási tevékenységgel szemben jogvédelmet biztosítani hivatott bíróság részére, hogy „elsősorban” a közigazgatási tevékenységet egy megdönthető vélelem formájában fogadja el helytállónak, és az ezzel szembeni bizonyítást a jogvédelmet keresőre telepíti.

A vélelem ezzel szemben éppen fordított, hiszen mi másért kívánná a bizonyítást újra lefolytatni a közigazgatási perben az ügyfél, ha nem azért, mert annak a közigazgatási eljárásban született eredményét nem tartja helytállónak.

Az arányosság elve indokolhatja azt, hogy az általános szabályok szerint a perben aránytalan lenne külön bizonyítási eljárást lefolytatni abból a célból, hogy a közigazgatási hatósági eljárásban kirendelt szakértő megállapításainak felülvizsgálhatósága megengedhető-e vagy sem, ez akár alááshatja az eljárás költséghatékonyságát és időszerűségét is. A Kp. 80.§ (1) bekezdése azonban az arányosság elvi síkján nem megy tovább, megakad az első lépcsőben, az „elsődleges” igénybevétel meghatározásánál. **A Kp. 80.§ (3) bekezdése pedig egyenesen sérti az arányosság elvét azzal, hogy egyes indokolt esetkörökben sem engedélyezi kivételes szabályozással, korlátozott körben a közigazgatási hatósági eljárásban kirendelt szakértő megállapításainak felülvizsgálhatósága megengedhetőségét.**

A fegyveregyenlőség Kp. 80.§-beli jogalkotói korlátozását sem igazolja szükségszerűség. Azt a tényt, hogy a fegyveregyenlőség, mint a tisztességes eljáráshoz való jog egyik eleme sérül, jól szemlélteti az a körülmény, hogy a szakértő, mint a közigazgatási hatósági eljárásban a hatóság szakértelmét pótolni hivatott alanya a hatóság közigazgatási aktusa alapján kerül az eljárásba, majd a hatóság ezen aktusa meghatározza a hatósággal szemben az eljárása miatt indított jogorvoslati eljárás kimenetelét is.

I.3. Az alkotmányjogi panaszunk harmadik kérelmi eleme az Abtv. 26.§ szerint az a jogalkotói alaptörvényellenes szabályozásnak a megsemmisítése, illetve ellentmondás feloldása, miszerint a perindításkor hatályban volt Kp. 12. § (2) bekezdés a) pontja szerinti kormányhivatal fogalma jelenthette egyaránt a központi államigazgatási szervekről szóló 2010. évi XLIII. törvény szerinti kormányhivatalt és a fővárosi vagy megyei kormányhivatalt.

A perindításkor hatályban volt Kp. 12.§ (2) bekezdés a) pontja:

A törvényszék hatáskörébe tartozik:

„törvény eltérő rendelkezésének hiányában a központi államigazgatási szervekről szóló törvény szerinti önálló szabályozó szerv, autonóm államigazgatási szerv és kormányhivatal,”

2019. január 1-től ezt a szakaszt módosította a jogalkotó:

„törvény eltérő rendelkezésének hiányában az önálló szabályozó szerv, az autonóm államigazgatási szerv és a kormányzati főhivatal,”

Felismerte tehát a jogalkotó, amit jelen panaszban is hangsúlyozunk, hogy félreértelmezhető volt a jogszabály, azaz a jogbiztonság és normavilágosság követelménye és a tisztességes eljáráshoz való alapjog is sérült, mivel a jogkereső állampolgár számára nem volt egyértelmű, hogy melyik hatáskörű fórumhoz forduljon igényével.

Álláspontunk és jogértelmezésünk szerint a 2010. évi XLIII. törvény szerinti kormányhivatal lehetett a törvény 1.§ (4) bekezdés szerinti Kormányhivatal, de az 1.§ (2) f) pont szerinti központi államigazgatási szervnek megfelelő kormányhivatal a 2018. december 31-ig hatályos szabályozás értelmében.

A Kormányzati Főhivatal fogalmát csak 2019. január 1-től egyértelműsítette a jogalkotó, a korábbi és jelen tényállás mellett irányadó eljárásjogi szabályok szerint a kormányhivatal eljárásán a fővárosi, megyei, területi kormányhivatalok eljárását is érteni lehetett, ami törvényszéki hatáskört alapított meg. A kormányhivatal közigazgatási tevékenységével kapcsolatos per tehát törvényszéki hatáskörbe tartozott, így megnyílt volna a fellebbezés lehetősége.

II. Az Abtv. 27.§ szerinti kérelmi elem:

27. § Az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

A bírói döntések, amelyek teljes megsemmisítését kérjük:

- ❖ Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.026/2018/55. számú ítélete és
- ❖ Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III. 38.281/2018/2. számú végzése

A bírói döntések sérelmezett alaptörvényellenes eleme, ami az egész határozat alaptörvény ellenességét eredményezi:

II.1. Kérjük, hogy az eljáró bírói fórum hatásköre tekintetében a 2018. december 31-ig hatályban volt Kp. 12.§ (2) bekezdés a) pontjának alkalmazását tiltsa meg a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.026/2018. számú eljárásában és egyben semmisítse meg az Abtv. 43.§ alapján a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III. 38.281/2018/2. számú végzésének hatásköri kifogást elbíráló részét. A megsértett alapjog: Alaptörvény XVIII. Cikk (7) bekezdés

II.2. Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy semmisítse meg a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III. 38.281/2018/2. számú végzésének, valamint a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.026/2018/55. számú ítéletének rendes jogorvoslati lehetőséget kizáró rendelkezését. A megsértett alapjog: Alaptörvény XVIII. Cikk (7) bekezdése.

II.3. Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy semmisítse meg a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.026/2018/55. számú ítéletének 11. oldal 5 és 6. bekezdésében, valamint 12. oldal 5. bekezdésében található, a felperesi magánszakvélemény bizonyítékkénti kirekesztését kimondó és a geológiai és talajmechanikai szakértői bizonyítást elutasító rendelkezéseit. A megsértett alapjog: Alaptörvény XVIII. Cikk (1) bekezdés

II.4. Kérjük, hogy az Abtv. 43.§ alapján semmisítse meg a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.38.281/2018/2. számú végzésének a felülvizsgálati kérelem érdemi befogadását elutasító részét. Megsértett alapjog: Alaptörvény XXVIII. Cikk (7) bekezdése

Kérjük az Abtv. 28. § (1)-(2) bekezdései alapján, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság a 27. §-ban meghatározott bírói döntések felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot folytassa le és a hivatkozott bírói döntések alkotmányosságát vizsgálja meg.

Kérjük, hogy az Abtv. 29. § alapján a Tisztelt Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség okán fogadja be, arra is tekintettel, hogy a 2018. január 1-én hatályba lépett új Kp. rendes, és rendkívüli jogorvoslati rendszerének alaptörvénnyel való összhangba hozatala a joggyakorlat egységes fejlődésének előremutató célja miatt alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést jelent.

Az alkotmányjogi panaszban megjelölt Alaptörvény B) Cikk a jogbiztonság elvét, az R) cikk (2) bekezdése azt rögzíti, hogy az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek, míg az Alaptörvény T) cikk (1) bekezdésében foglalt alkotmányos szabály a jogszabályalkotással összefüggő jogkörökről rendelkezik. Az Alaptörvény I. cikk (1) és (3) bekezdései az alapjog-korlátozás szabályait tartalmazzák. Ismeretes az Indítványozó előtt az az alkotmánybírói gyakorlat, miszerint önmagában az Alaptörvény e rendelkezései azonban nem tekinthetők Alaptörvényben biztosított jognak, így konkrét alapjogsérelmet sem alapozhatnak meg. [Erről lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés ABK 2012, 497, 498.] **A jelen esetben azonban a fenti alapelveket nem önmagukban, hanem a tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való alapjoggal és a jogorvoslathoz való alapjoggal összhangban kérjük értelmezni.**

Kérelmünk indokolásaként az alábbiakat adjuk elő:

III. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei:

III.1. A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

III.1.1. Az alkotmányjogi panasszal érintett és megsemmisíteni kért jogszabályhelyek, valamint megsemmisíteni kért bírói döntések pontos megjelölése:

Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.026/2018/55. számú ítélete
Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III. 38.281/2018/2. számú végzése
Kp./ 118.§, 99.§ (1) bekezdése, valamint a 80.§ (1) és (3) bekezdései

III.1.2. A tényállás és a pertörténet rövid ismertetése:

[REDACTED]
ellen – kisajátítási ügyben hozott – a KE/4/644-27/2017. számú közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perében, mely perhez a bíróság az ugyanazon felek között a KE/4/645-27/2017., valamint a KE/4/646-25/2017. számú határozatok felülvizsgálata iránti pereket egyesítette – és amely perbe alperes pernyertességének előmozdítása érdekében [REDACTED] érdekelt perbe lépett, a tényállás és a pertörténet az alábbi:

[REDACTED]

Az alperesi érdekelt 2000. évben szerezte meg az ingatlanok tulajdonjogát. Ebben az időpontban az Indítványozó helyi építési előírásairól és az egyes építési munkák engedélyezéséről szóló 31/1995. (XII.21.) KT. számú rendelete, mint Általános Rendezési Terv (továbbiakban: ÁRT) 1.sz.melléklete volt érvényben, mely szerint a telkek nagyjából IP-„42” tartalék iparterület 35%- os beépíthetőségű, kisebb részben I-„31” jelentős zöldfelületet nem igénylő intézményterület jelű 50% vagy 75% vagy korlátozás nélküli beépíthetőségű övezetben helyezkedtek el.

Az alperesi érdekelt kérelmére a hatóság engedélyezte a három ingatlan telekegyesítését, majd a földrészlet végleges más célú hasznosítását. Ezt követően az alperesi érdekelt a három perbeli ingatlant 2001. évben építési telekké alakította át, azonban az építés engedély iránti kérelmének elutasítása miatt visszaállította az eredeti állapotot, és az ingatlanok újra termőfölddé alakultak át szántó művelési ággal.

Később 2008. évtől az alperesi érdekelt ingatlanait az Esztergom, Déli városrész (Csalamádé, Kovácsi, Kovácsi lakótelep, Szentlázár, Szentpál, Ripária városrészek) helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről szóló Esztergom Város Önkormányzatának 1/2008. (II.13.) ÖK rendelete (továbbiakban HÉSZ) hatályba lépésétől kezdve védelmi rendeltetésű erdő azaz „Ev” övezetbe sorolták, amelyre épület nem volt elhelyezhető. 2009. szeptemberében az alperesi érdekelt kérte az Indítványozót, hogy a HÉSZ övezeti átsorolása miatt vásárolja meg tőle az ingatlanokat. Nem jött létre végül adásvételi szerződés, ezért az alperesi érdekelt mindhárom ingatlan vonatkozásában kisajátítási kérelem benyújtására kötelezés iránti kérelmet nyújtott be az Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatalhoz.

A hatóság 2015. évben mindhárom ingatlan esetében külön-külön határozattal kötelezte az Indítványozót a kisajátítási kérelem benyújtására, aki a KEB/4/367-4/2015. számú kötelező határozatot tudomásul vette, ellene keresetet nem terjesztett elő.

A KEB/4/368-4/2015. számú kötelező határozattal szembeni keresetét az Indítványozó elkésztetten terjesztette elő, ezért a pert a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016. február 9. napján kelt 3.K.27.210/2015/11. számú végzésével megszüntette.

A 2015. szeptember 14. napján kelt KEB/4/4/369- 7/2015. számú kötelező határozattal szemben előterjesztett kereset ugyan határidőben érkezett, a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2017. január 11. napján kelt 3.K.27.324/2016/5. számú ítéletével azonban elutasította.

Később a Magyar Állam közlekedési infrastruktúra fejlesztése közérdekű célból kisajátítási kérelmet terjesztette elő az alperesi érdekelt tulajdonában volt esztergomi 0361/37 hrsz.-ú és 0361/2 hrsz.-ú ingatlanok tekintetében.

Az alperes a kérelemnek megfelelően a Magyar Állam javára kisajátította a 2017. február 16. napján kelt KE/4/35-8/2017. számú határozatával az esztergomi 0361/37 hrsz.-ú ingatlan megosztását követően kialakult 0361/83 hrsz.-ú ingatlant 1.451.160 Ft kártalanítási összeg fejében, míg a KE/4/40-6/2017. számú határozatával az 0361/2. hrsz.-ú ingatlan megosztását követően kialakult 0361/81 hrsz.-ú ingatlant 66.200 Ft kártalanítási összeg fejében.

A Magyar Állam javára végrehajtott kisajátítás következtében az alperesi érdekelt tulajdonában maradt ingatlanok területe csökkent és a helyrajzi számok módosultak: a 0361/37 hrsz.-ú ingatlan új helyrajzi száma 0361/84-re (8.800m²), a 0361/2 hrsz.-ú ingatlan helyrajzi száma 0361/82-re (3.299 m²) módosult, a harmadik 0361/36 hrsz.-ú ingatlan helyrajzi száma (8.245 m²) nem változott.

Ezt követően az Indítványozó 2017. május 9. napján az esztergomi 0361/82 hrsz.-ú, az esztergomi 0361/84 hrsz.-ú, valamint a 0361/36 hrsz.-ú ingatlanok vonatkozásában kisajátításra irányuló kérelmet terjesztett elő.

Az alperes a 2017. december 14. napján kelt KE/4/644-27/2017. számú határozatával az esztergomi 0361/82. hrsz.-ú ingatlant 14.733.800 Ft kártalanítási összeg fejében, a 2017. december 14. napján kelt KE/4/646-25/2017. számú határozatával az esztergomi 0361/36. hrsz.-ú ingatlant 34.800.000 Ft kártalanítási összeg fejében, míg a 2017. december 14. napján kelt KE/4/645-27/2017. számú határozatával az esztergomi 0361/84. hrsz.-ú ingatlant 39.148.840 Ft kártalanítási összeg fejében terület- és településrendezés közérdekű célból kisajátította.

Az Indítványozó mindhárom alperesi határozattal szemben a törvényes határidőn belül, már a Kp. hatálya alatt 2018. január 4. napján külön-külön keresetet terjesztett elő, melyben mindhárom ingatlan tekintetében vitatta a kisajátítás jogalapját. Másodlagosan kérte a határozatok összecszerűség tekintetében történő megváltoztatását, akként, hogy felperesként legyen kötelezve az esztergomi 0361/82. hrsz.-ú ingatlan tekintetében 14.733.800 Ft összeg helyett 2.183.983 Ft, az esztergomi 0361/84 hrsz.-ú ingatlan tekintetében 39.148.840 Ft összeg helyett 9.204.800 Ft, míg az esztergomi 0361/36 hrsz.-ú ingatlan tekintetében 34.800.000 Ft összeg helyett 5.458.190 Ft kártalanítási összegek megfizetésére. Harmadlagosan kérte a jogszabálysértő határozatok megsemmisítését és az alperes új eljárásra való kötelezését és indítványozta új igazságügyi szakértő kirendelését.

A Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.026/2018/55. számú ítéletével a keresetet elutasította. **Az ítélet indokolásának jelen alkotmányjogi panasszal érintett elemei:**

- ❖ Az Indítványozó sérelmezte, hogy a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] a [REDACTED] okleveles geológus mérnök talajmechanikai szakvéleményét, a bíróság azonban nem tartotta alaposnak ezt a hivatkozást. A megelőző eljárásban kirendelt [REDACTED] [REDACTED] szakértő részére ugyanis rendelkezésre állt [REDACTED] okleveles geológus mérnök **2000. évben készített véleménye**. A KoncZeller Kft. a rendelkezésére bocsátott okiratok adattartalmát is figyelembe vette alakította ki saját szakvéleményét. Nem volt fellelhető olyan jogszabály, amely tiltaná, hogy a szakértő figyelembe vegyen bármilyen rendelkezésére bocsátott adatot, információt. Ebből következett, hogy [REDACTED] okleveles mérnök adatainak figyelembe véve nem minősül eljárási szabálysértésnek.

- ❖ A bíróság mellőzte az új ingatlanforgalmi szakértői kirendelésére tett bizonyítási indítványt, ugyanis a Kp. 80. § (1) bekezdés második mondata értelmében a **szakkérdés azonossága esetén** elsősorban a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő alkalmazandó. **A bíróság álláspontja szerint jelen esetben a szakkérdés azonos volt**, hiszen az ingatlanok forgalmi értéke volt vitás, így a szakvélemény kiegészítése volt indokolt. **Jelen perben tehát kizárólag a megelőző eljárásban eljárt szakértőt lehetett volna kirendelni.**
- ❖ A bíróság megállapította, hogy az Indítványozó által becsatolt [REDACTED] [REDACTED] szakértő által elkészített magánszakértői vélemény jelen eljárásban nem volt alkalmazható. **A megelőző eljárásban kirendelt szakértő alkalmazása kizárja a magánszakértő alkalmazását.** A bíróság megjegyezte, hogy egyebekben a becsatolt magánszakértői vélemény a kártalanítási összeg meghatározására alkalmatlan lett volna, mivel a szakértő nem a Kstv. 9.§ (4) bekezdésében meghatározott HÉSZ besorolásnak megfelelően készített el a szakvéleményt, hanem az ingatlanok forgalmi értékét véderdőként határozta meg.

Az ítélet ellen a törvényes határidőn belül felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő az Indítványozó, azonban azt a **Kúria nem fogadta be a Kp. 118.§ -a alapján** az alábbi indokokkal:

A befogadás körében az Indítványozó kifejtette, hogy a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő alkalmazása körében szükséges a Kp. által bevezetett új szabályozás körében a joggyakorlat számára iránymutatást adni, továbbá utalt több, álláspontja szerint a jogerős ítélettel ellentétes kúriai eseti döntésre is.

„A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt befogadási okok alapján, és megállapította, hogy jelen ügyben a befogadás feltételei nem álltak fenn.

*A felperes felülvizsgálati kérelmében az ellentétes kúriai gyakorlatra hivatkozott, azonban fontos hangsúlyozni, hogy a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő vonatkozásában még nem alakult ki kúriai joggyakorlat. Tekintettel arra, hogy ezen jogintézmény újdonságnak számít a közigazgatási perben, így a **joggyakorlat kialakítása az elsőfokú bíróságok feladata.***

*A felperes által idézett döntések mindegyike szerkesztett egyedi döntés, amely nem került közzétételre hivatalos gyűjteményben, ezért nem merülhetett fel a Kúria által közzétett ítélkezési gyakorlattól való eltérés esete sem. A Kúria a felülvizsgálati kérelem vizsgálata alapján nem látta indokoltnak az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárása kezdeményezését sem. **A felülvizsgálat tárgyát képező jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére vonatkozóan pedig az ügyben nem merült fel adat.**”*

III.1.3. A jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

Előadjuk, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeket már kimerítette.

Az alkotmányjogi panaszunk egyik kérelmi eleme az Abtv. 26.§ szerint az a jogalkotói mulasztás, miszerint az ítélet ellen rendes jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Nyilatkozunk, hogy az ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, és nem kezdeményeztünk perújítást az ügyben.

Tisztelettel kérjük annak megállapítását, hogy az Ügyrend 32. § (3) bekezdése szerint így az Abtv. 26. § (1) bekezdése és a 27. §-a alapján alkotmányjogi panasz benyújtásának helye van, hisz a Kúria a felülvizsgálati kérelmet érdemben nem bírálta el, be sem fogadta.

III.1.4. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírói döntések kézbesítése időpontját és módját akként jelöljük meg, hogy a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8. K.27.026/2018/55. számú ítéletét 2018. november 5. napján vette át jogi képviselője útján az Indítványozó elektronikus módon.

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv. III. 38.281/2018/2. számú végzését pedig az Indítványozó két módon is megkapta jogi képviselője útján elektronikusan: A Kúria a december 11-i keltezésű határozatot másnap, 2018. december 12. napján megküldte, ugyanakkor a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság is kézbesítette a hozzá 2018. december 21. napján érkezett kúriai határozatot a felperes részére 2019. január 8. napján.

Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került a kúriai döntés tekintetében.

Ugyanakkor a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8. K.27.026/2018/55. számú ítélete elleni panasz kapcsán az Abtv. 30. § (1) bekezdésében biztosított 60 napos határidő elmulasztása miatt a mulasztás igazolására igazolási kérelmet nyújtunk be, egyben előadjuk, hogy a döntés közlésétől, illetve az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének bekövetkezésétől számított száznolcva napon (objektív határidőn) belül kérjük annak méltányos elbírálását [Abtv. 30. § (3)–(4) bekezdés].

Az igazolási kérelem indoka: a Kúria végzésének birtokában került csak az Indítványozó abba a helyzetbe, hogy az alkotmányjogi panasszal éljen, hiszen egészen addig az időpontig abban a hiszemben volt, hogy a Kúria érdemben felülvizsgálja az ítéletet.

A Kp. 118.§ a) és b) pontja e körben összekapcsolható a Kp. 80.§-ának alkalmazásával, hiszen az új eljárásjogi jogrend szerinti szakértői bizonyítás igénybevétele, mint eljárásjogi jogkérdés különleges súlya és a később kialakuló joggyakorlat egységesítése, azaz iránymutatás adása az alsóbb szintű bíróságoknak indokolja azt, hogy álláspontunk szerint a panasszal támadott két bírói határozat ekként nem választható ketté az alapjogi normasértés tekintetében.

III.1.5. Az indítványozó érintettségének bemutatása

Mivel az érintett közigazgatási hatósági eljárásban kisajátítási kérelem benyújtására kötelezett személyként vett az Indítványozó, míg a közigazgatási perben felperes volt, így érintettsége nem kíván külön bizonyítást az álláspontunk szerint.

IV. Annak bemutatása, hogy a bíróság a döntésében vagy az eljárásában a támadott jogszabályi rendelkezéseket alkalmazta, és hogy ez a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségének bemutatása:

Abtv. 29. § Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

IV.1. Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés:

Az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az, hogy az Alaptörvény XXVIII. Cikkének (7) bekezdése ott sérült, hogy a korábbi háromfokú jogorvoslati rendszert a Kp. 99.§-a kétfokúvá tette, azaz a hatósági döntést érdemben felülvizsgáló bírósági ítélet felett nincs szakmai normakontroll, a közigazgatási bíráskodás másodfokú fellebbeviteli fóruma hiányzik, ekként rendes jogorvoslati

lehetőség hiányában a bírói ítélet szakmai felülvizsgálata korlátozottá vált a Kp. 118.§ szerinti kötelező előszűrő beiktatásával.

A jogkereső állampolgár ekként-akár jelen tényállás mellett- a közigazgatási bírászkodás szervezeti és szakmai piramisának felső szintjétől elzártnak abba a helyzetbe kerülhet, hogy egy nem kellően megalapozott elsőfokú ítélet ellen sem rendes, sem rendkívüli jogorvoslattal nem élhet, ami alaptörvényellenes helyzetet eredményez.

IV.2. A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség:

Az Indítványozó azt sérelmezi jelen kérelmi elemében, hogy míg a Pp. 409.§ és 411.§ méltányossági alapon, kivételes lehetőségként rögzíti a Kp. 118.§-al tartalmi elemeiben tükörszabályként a felülvizsgálati kérelem befogadhatósága iránti külön eljárást arra az esetre, ha az érdemi felülvizsgálat lehetősége a Pp. 408.§ alapján törvényileg kizárt, a Kp. 118.§-a ezt az eljárást minden egyes felülvizsgálati kérelem esetében kötelező előszűrőként előírja, jelentősen korlátozva a jogorvoslathoz való alapjogot

V. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

V.1. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése:

A jogállamiságból fakadó jogbiztonság és normavilágosság követelménye:

B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

T) cikk (1) Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg.

R) cikk (2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

I. Cikk (1) Az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

A tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való alapjog és a jogorvoslathoz való alapjog:

XXIV. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

25. Cikk

(3) A közigazgatási bíróságok döntenek közigazgatási jogvitákban és törvényben meghatározott egyéb ügyben. A közigazgatási bírósági szervezet legfőbb szerve a Közigazgatási Felsőbíróság, amely biztosítja a közigazgatási bíróságok jogalkalmazásának egységét, a közigazgatási bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.

(4) A bírósági szervezet többszintű. Az ügyek meghatározott csoportjaira külön bíróságok létesíthetők

Az Alaptörvény 25. Cikk 2018. június 29. előtti hatálya szerint: (1) A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A legfőbb bírósági szerv a Kúria.

VI. A megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenességének indokolása:

VI. 1. A Kp. 99.§ kapcsán:

A jogorvoslathoz való jog az ügyfél kezében a legmarkánsabb eszköz jogainak védelme érdekében. Éppen ezért különösen fontos, hogy a hazai szabályozásban oly módon legyen rögzítve, hogy képes legyen betölteni a neki szánt szerepet.

Ezzel kapcsolatosan az Alkotmánybíróság egy általános követelményt állított fel. Ennek értelmében a jogorvoslathoz való jogot az azt megtestesítő jogorvoslat akkor juttatja érvényre, ha az a ténylegesség és hatékonyság követelményeinek megfelel. Erre tekintettel mondta ki az alkotmánybíróság, hogy minden jogorvoslat lényegi eleme a jogorvoslás lehetősége, vagyis, hogy a jogorvoslat formailag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát. /23/1998. (VI.9.) AB határozat/

Ezen követelményen belül az AB részletesebben is foglalkozott a kérdéssel, és felállított egy kritériumrendszert, amely pontos megállapításokat tartalmaz. Azon aggály kapcsán, hogy egy olyan fellebbviteli rendszer esetén, amelyben a sérelmezett döntést hozó, valamint az ezzel szemben benyújtott jogorvoslatot elbíráló személye megegyezne, az AB arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jogorvoslathoz való jog tartalma a más szervhez, vagy magasabb fórumhoz fordulás lehetősége. /5/1992.(I.30.) AB határozat/

Ezáltal tehát a jogorvoslathoz való jog közvetlen hatást gyakorol a közigazgatás szervezetrendszerére is. A közigazgatás szervezeti felépítése azonban olyan, hogy előfordul, hogy a megjelölt követelménynek nem tud eleget tenni, egy adott ügycsoportra nézve ugyanis csak egy szerv van a döntéshozatal jogával felruházva, azaz a rendszer egyfokozatú, mint jelen tényállás mellett a kisajátítási ügyekben.

Jelen panasszal érintett kérdés tehát: alkotmányellenes-e az ilyen módon kialakított rendszer, illetve az ennek figyelembevételével megalkotott szabályozás?

Az tény, hogy a közigazgatás igen szerteágazó, ebből következik, hogy az általános szabályokban lehetetlen minden egyes hatósági ügyre nézve meghatározni a jogorvoslatot elbíráló konkrét szervet.

Ez alapján elfogadható az a megállapítás, amely szerint az eljárási törvénynek a jogorvoslati fórumrendszerre vonatkozó szabályai másodlagos (szubszidiárius jellegű) szabályok. Ez jelen esetben azt jelenti, hogy akkor alkalmazandók, ha az egyes szakigazgatások területén törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik. /90/2007. (XI.14.) AB határozat/

Az olyan ügyek esetében, amelyekben a fellebbezés joga a fórumrendszeri sajátosságok következtében nem biztosított, a **közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata az ügyfél kezében a fellebbvitel lehetőségének mondhatni egyetlen eszköze. Azt kérjük megvizsgálni a Tisztelt Alkotmánybíróság által, hogy az milyen viszonyban áll a jogorvoslathoz való joggal.** A Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.026/2018/55. számú ítélete ellen az Indítványozót elzárta a jogalkotó a bírói rendes felülvizsgálat lehetőségétől.

Az alaptörvény önálló alkotmányos követelményként deklarálja a közigazgatási döntések bírósági felülvizsgálatát. Ebben az esetben tehát az AB feladata a két alkotmányos követelmény egymáshoz való viszonyának a vizsgálatára is kiterjedt. */Sólyom László véleménye szerint a közigazgatási határozatok felülvizsgálata, valamint a jogorvoslathoz való jog elhatárolása szükséges, mivel ez két külön alapjogi intézmény. dr Sólyom László, Az alkotmánybíráskodás kezdete Magyarországon, Bp. Osiris Kiadó, 2003., 577.p".*

A testület arra az álláspontra helyezkedett, mely szerint a jogorvoslathoz való jogból nem vezethető le a bírósághoz való fordulás biztosításának követelménye.

A két alkotmányos követelmény tehát ily módon nem függ össze egymással. Leszögezte azonban az AB azt is, hogy ugyan a **két követelmény független egymástól, azonban olykor, ha a szükség úgy kívánja, kiegészítik egymást. 66/1992.(XII.21.) AB határozat, 667/B/2002 AB határozat/**

Az alkotmánybírói gyakorlat szerint tehát az egyfokozatú rendszerben, ahol biztosított a más vagy magasabb fórumhoz fordulás lehetősége, ott a bírósági felülvizsgálat tulajdonképpen egy plusz lehetőség, amelyet a jogorvoslathoz való jog közvetlenül nem érint. Ahol azonban a fellebbezésre nincs lehetőség, a bírósági felülvizsgálat kvázi pótolja a fellebbezés hiánya miatt támadt űrt.

A két jogintézmény azonban nem csereszabatos. A közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatánál a bíróság – a fellebbezést elbíráló szervhez képest – szűkebb jogosítványokkal rendelkezik, hiszen kizárólag a törvényesség követelményének vizsgálatára terjed ki a jogköre.

Figyelembe kell venni azt is, hogy a bírósági felülvizsgálat ipso iure nem bír halasztó hatállyal, ezáltal előfordulhat, hogy egy már végrehajtott döntés kérdésében kell a bíróságnak egy újabb döntést hoznia. Adódik tehát az újabb kérdés: nem szűkülnek-e az ügyfél jogai egy olyan eljárásban, ahol a fellebbezés joga kizárt, és „csak” a bírósági felülvizsgálat biztosított? Ezen kérdés és sérelmi elem megvizsgálását is kérjük jelen panaszban.

Az AB tudomásunk szerint ezt a kérdést eddig nem vizsgálta.

A 39/1997.(VII.1.) AB határozat szerint a bírói gyakorlat a közigazgatási határozatok felülvizsgálatát nem korlátozza a formális jogszerűség ellenőrzésére. A testület a jogorvoslatok hatékonyságával kapcsolatosan leszögezte, hogy a jogorvoslatoknak alkalmasnak kell lenniük a jogsérelem tényleges orvoslására. Ez abban nyilvánul meg, hogy **a jogorvoslatnak biztosítani kell a tényleges korrekciót, azaz a jogsérelem tényleges orvoslását,** és ezzel összefüggésben a végrehajtás tekintetében legyen alkalmas a döntés foganatosításának elhalasztására, azaz valósítsa meg a halasztó hatályt. **/38/2006.(IX.20.) AB határozat/**

A hatósági eljárásban a bírósági felülvizsgálaton kívül is több jogorvoslati alakzat létezik, – ha nem csak a Kp. szabályait nézzük. A testület álláspontja értelmében a jogorvoslathoz való jogból csak a rendes jogorvoslat vezethető le, a rendkívüli jogorvoslat a törvény által biztosított egyfajta plusz lehetőségként értelmezhető. **/9/1992.(II.30.) AB határozat, 22/1995.(III.31.) AB határozat, 49/1998.(XI.27.) AB határozat, 50/2003.(XI.5.) AB határozat/**

Harmathy Attila alkotmánybíró a 42/2004. (XI.9.) AB határozat kapcsán különvéleményében kifejtettek szerint is kérdéses, hogy ez az álláspont nem fogható-e fel valamiféle szűkítő értelmezésként. Elfogadva azt, hogy a jogorvoslathoz való jog rendes jogorvoslatokra vonatkozó értelmezését szűkítő értelmezésként kezeljük, a jogorvoslat kérdéskörét mindig többtényezős összefüggésben kell értelmezni.

Álláspontunk szerint a jogorvoslathoz való jog eleme a magasabb fórumhoz vagy más szervhez fordulás lehetősége, az alanyi jog sérelme, valamint az érdemi határozattal szembeni igénybevétel lehetősége. Ezzel összefüggésben tulajdonképpen érdektelen, hogy ezen feltételeket milyen jogorvoslat útján garantálja a jogalkotó.

Az AB döntése értelmében, az egyfokozatú fellebbviteli rendszer kielégíti a jogorvoslatokkal szemben támasztott alkotmányos követelményt. Emellett azt is kifejtette a testület, hogy az alkotmány (alaptörvény) a törvényekre bízta annak eldöntését, hogy a fellebbviteli fokozatok számát mennyiben határozza meg. Ezek számának egynél többként való meghatározása azonban nem alkotmányos követelmény. /22/1995.(III..31.) AB határozat/

Az AB a támadható döntések körét is meghatározta, oly módon, hogy kimondta: alkotmányos követelmény az egyedi ügyben született, és érdemi döntésekkel szembeni jogorvoslatok biztosítása. 53/2002.(XI.28.) AB határozat.

Összegezve:

Az AB döntése értelmében, az egyfokozatú fellebbviteli rendszer kielégíti a jogorvoslatokkal szemben támasztott alkotmányos követelményt. Az alkotmány (alaptörvény) a törvényekre bízta annak eldöntését, hogy a fellebbviteli fokozatok számát mennyiben határozza meg. Ezek számának egynél többként való meghatározása azonban nem alkotmányos követelmény. /22/1995.(III.31.) AB határozat/. **Jelen tényállás mellett azonban a bírói döntéssel szemben egyetlen fellebbviteli fokozat sem maradt, gyakorlatilag megszűnt a közigazgatási bírói ítélet szakmai kontrolljának törvényi eljárásjogi és anyagi jogi biztosítéka.**

Az Indítványozó panasza azt a jogalkotói mulasztást támadja, hogy nincs olyan külön törvényi szabály, ami lehetővé tenné a törvényszékekhez képest a bírósági szervezetrendszer rangsorában a törvényszékek alatt elhelyezkedő közigazgatási bíróságok ítélete elleni rendes jogorvoslatot.

A jogorvoslathoz való jog eleme a magasabb fórumhoz vagy más szervhez fordulás lehetősége, az alanyi jog sérelme, valamint az érdemi határozattal szembeni igénybevétel lehetősége. /Alaptörvény 25. Cikk szerinti Kúria vagy Közigazgatási Felsőbíróság/ A jelenlegi szabályozás szerint azonban a rendes jogorvoslati lehetőség a törvényszéki ítéletek esetén biztosított.

Az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az, hogy az Alaptörvény XXVIII. Cikkének (7) bekezdése ott sérült, hogy a korábbi háromfokú jogorvoslati rendszert a Kp. 99.§-a kétfokúvá tette, azaz a hatósági döntést érdemben felülvizsgáló bírósági ítélet felett nincs szakmai normakontroll, a közigazgatási bíráskodás másodfokú fellebbviteli fóruma hiányzik, ekként rendes jogorvoslati lehetőség hiányában a bírói ítélet szakmai felülvizsgálata korlátozottá vált a Kp. 118.§ szerinti kötelező előszűrő beiktatásával.

A jogkereső állampolgár ekként - jelen tényállással egyezően- a közigazgatási bíraskodás szervezeti és szakmai piramisának felső szintjétől elzártnan abba a helyzetbe kerülhet, hogy egy nem kellően megalapozott elsőfokú ítélet ellen sem rendes, sem rendkívüli jogorvoslattal nem élhet, ami alaptörvényellenes helyzetet eredményez.

Az Indítványozó azt sérelmezi tehát, hogy a Kp. 99.§ beiktatásával és bírói alkalmazásával szűkültek az Indítványozó ügyfél jogai egy olyan eljárásban, ahol a fellebbezés joga kizárt, és „csak” a bírósági felülvizsgálat biztosított.

Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény /Kp./ 99.§ (1) bekezdésének alaptörvény-ellenességét, és azt az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg

VI. 2. A Kp. 118.§ kapcsán:

Az Indítványozó azt is sérelmezi jelen kérelmi elemben, hogy míg a Pp. 409.§ és 411.§ méltányossági alapon, kivételes lehetőségként rögzíti a Kp. 118.§-ával tartalmi elemeiben tükörszabályként egyező, felülvizsgálati kérelem befogadhatósága iránti külön eljárást arra az esetre, ha az érdemi felülvizsgálat lehetősége a Pp. 408.§ alapján törvényileg kizárt, a Kp. 118.§-a ezt az eljárást minden egyes felülvizsgálati kérelem esetében kötelező előszűrőként előírja, jelentősen korlátozva a jogorvoslathoz való alapjogot.

Az Indítványozó által sérelmezett jelenlegi szabályozás szerint a közigazgatási perek annyiban különböznek a rendes bíróságok felülvizsgálati szakától, hogy a rendes bíróságok előtti polgári perekben a főszabály az, hogy a Kúria minden rendkívüli perorvoslati kérelmet érdemben elbíráل kivéve, amit törvény kizár, de ekkor is van egy méltányossági „kiskapu”, erre szolgál a 409.§ és 411.§ , ami a Kp. 118.§-ban szereplő egyező feltételeket sorolja fel.

Ehhez képest a közigazgatási perekben a főszabály az, hogy a Kúria megvizsgál minden egyes felülvizsgálati kérelmet az előzetes szűrőszempontok szerint. Amennyiben úgy találja, hogy az ügy a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítását nem szolgálja, a felvetett jogkérdésnek nincs különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége, az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége nem merül fel és a Kúria közzétett ítélezési gyakorlatától eltérő ítéleti rendelkezés nincs, úgy nem fogadja be a kérelmet. Ezen befogadási elutasító döntés ellen pedig semmilyen jogorvoslati lehetőség nincs.

Ez az eljárásrend pedig sérti az Indítványozó jogorvoslathoz és tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogát.

Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény /Kp./ 118.§ alaptörvény-ellenességét, és azt az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.

VI.3. A Kp. 80.§ (1) és (3) bekezdése kapcsán:

Álláspontunk szerint a jogszabályhely megfogalmazása már azzal sem tesz eleget a jogbiztonság és normavilágosság alkotmányos követelményének, amikor úgy fogalmaz, hogy a bíróság „**elsősorban**” a megelőző (azaz a per tárgyát képező) eljárásban kirendelt igazságügyi szakértőt köteles alkalmazni.

A jogszabály szövege azonban nem ad egyértelmű eligazítást a jogalkalmazó bíróság részére arról, hogy melyek azok az esetek, amikor a megelőző (azaz a per tárgyát képező) eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő alkalmazásától eltekinthet. **/azaz a másod-illetve harmadszorban alkalmazható eljárásjogi módszerekről hallgat a jogalkotó a bírósági szakértői bizonyítási szakasz kapcsán/**

Az alaptörvény legújabb jogértelmezési irányelve tükrében a jogalkalmazónak a jogszabály preambuluma és indokolását kell segítségül hívnia. A Kp. preambuluma célként rögzíti „*a közigazgatási bíróságok által a közigazgatás jogsértő tevékenységével szemben nyújtott jogvédelem és jogorvoslat biztosítását.*”

A jogvédelem és a jogorvoslat tehát a közigazgatás jogsértő tevékenységével szemben értelmezendő, azaz a közigazgatási eljárás teljes egészével, így a bizonyítási eljárással szemben is.

A közigazgatási eljárásban folytatott bizonyítás során a szakértő közigazgatási tevékenységet végez, ugyanis az eljárás egyik önállóan szabályozott résztvevője. Azonban nem csupán a szakértő eljárása minősül közigazgatási tevékenységnek, hanem a bizonyítási eljárás teljes egésze, ide értve a szakértő személyének kiválasztását, kirendelését, a részére feltett kérdések megfogalmazását is vagy éppen a hatóságnak a szakértő eljárásával összefüggésben fennálló kötelezettségeinek teljesítését is. A bírói ellenőrzés biztosítása mindezen tevékenységek felett alkotmányos kötelezettség, hiszen ez jelent megfelelő garanciát a természetes és jogi személyek részére a hatóság tevékenységének jogszerűségére.

Kétségtelen, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog nem korlátozhatatlan alapjog, hiszen egyes részelemei korlátozhatóak a szükségesség-arányosság feltételeinek megfelelően {17/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [103]–[109]}. A Kp. 80.§ által szabályozott esetben az időszerű és költséghatékony eljárás az a két ok, amelyet a jogalkotó – legalábbis az indokolása szerint – olyan értéknek tekint, amelyek érvényesülése érdekében szükséges és arányos korlátozás. **A korlátozás tekintetében azonban a szükségesség és ennél fogva az arányosság kritériumai sem teljesülnek.**

A szabály ugyanis azt írja elő, hogy a közigazgatási tevékenységgel szemben jogvédelmet biztosítani hivatott bíróság részére, hogy „elsősorban” a közigazgatási tevékenységet egy megdönthető vélelem formájában fogadja el helytállónak, és az ezzel szembeni bizonyítást a jogvédelmet keresőre telepíti.

A vélelem ezzel szemben éppen fordított, hiszen mi másért kívánná a bizonyítást újra lefolytatni a közigazgatási perben az ügyfél, ha nem azért, mert annak a közigazgatási eljárásban született eredményét nem tartja helytállónak.

Az arányosság elve indokolhatja azt, hogy az általános szabályok szerint a perben aránytalan lenne külön bizonyítási eljárást lefolytatni abból a célból, hogy a közigazgatási hatósági eljárásban kirendelt szakértő megállapításainak felülvizsgálhatósága megengedhető-e vagy sem, ez akár alááshatja az eljárás költséghatékonyágát és időszerűségét is. A Kp. 80.§ (1) bekezdése azonban az arányosság elvi síkján nem megy tovább, megakad az első lépcsőben, az „elsődleges” igénybevétel meghatározásánál. **A Kp. 80.§ (3) bekezdése pedig egyenesen sérti az arányosság elvét azzal, hogy egyes indokolt esetkörökben sem engedélyezi kivételes szabályozással, korlátozott körben a közigazgatási hatósági eljárásban kirendelt szakértő megállapításainak felülvizsgálhatósága megengedhetőségét.**

A fegyveregyenlőség Kp. 80.§-beli jogalkotói korlátozását sem igazolja szükségszerűség. Azt a tényt, hogy a fegyveregyenlőség, mint a tisztességes eljáráshoz való jog egyik eleme sérül, jól szemlélteti az a körülmény, hogy a szakértő, mint a közigazgatási hatósági eljárásban a hatóság

szakértelmét pótolni hivatott alanya a hatóság közigazgatási aktusa alapján kerül az eljárásba, majd a hatóság ezen aktusa meghatározza a hatósággal szemben az eljárása miatt indított jogorvoslati eljárás kimenetelét is.

VI.4. Az eljáró bírói fórum hatásköre tekintetében a 2018. december 31-ig hatályban volt 12.§ (2) bekezdés a) pontjának alkalmazásának megtiltása iránti kérelmi elem:

A hatásköri kifogásunkat is érintő a Kp. 12.§ (2) bekezdés a) pontja kapcsán a tisztességes eljáráshoz és jogorvoslathoz való alapjogon túl sérül a jogbiztonság követelménye is.

Az Indítványozó tisztában van azzal, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, amely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani, a jogorvoslati alapjog kapcsán azonban kérjük a jogbiztonság követelményét is kivételesen az elbírálás körébe vonni.

A jelen panasszal támadott ítéleti megállapítás szerint fellebbezésnek a Kp. 99. § (1) bekezdése alapján nincs helye. Ehhez képest, amennyiben a helyes hatáskörű törvényszék járt volna el az ügyben, úgy megnyílt volna a rendes jogorvoslati lehetőség a Kp. 99.§ (2) bekezdése alapján.

Kp. 99. § (2) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a törvényszék elsőfokú ítélete ellen fellebbezésnek van helye.

A jogorvoslathoz való jog tartalmát jelen ügyben a Kp. tölti ki tartalommal. **A Kp. 99. § (2) bekezdése szerint a törvényszék hatáskörébe tartozó ügyekben a fellebbezés lehetősége a jogorvoslathoz való jog megnyilvánulása. Felperes ezen alapjogát sértené a hatáskör hiányában eljáró bíróság ítéletének hatályában való fenntartása.**

A törvényszéki hatáskör a Kp. 12.§ (2) bekezdés a) pontján alapul:

12. § [Hatáskör]

(1) A közigazgatási és munkaügyi bíróság hatáskörébe azok a közigazgatási perek és egyéb közigazgatási bírósági eljárások tartoznak, amelyek elbírálását törvény nem utalja a törvényszék vagy a Kúria hatáskörébe.

(2) A közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos per kivételével a **törvényszék hatáskörébe tartozik**

a) törvény eltérő rendelkezésének hiányában a központi államigazgatási szervekről szóló törvény szerinti önálló szabályozó szerv, autonóm államigazgatási szerv és **kormányhivatal közigazgatási tevékenységével kapcsolatos per.**

Egyéb jogszabály sem rendelkezik másként, ami eltérítené a törvényszéki hatásköri általános szabályt, nincs tehát „törvény eltérő rendelkezése” ami kivételt teremthetne.

A Kst. 37/C § (9) szerint a kisajátítási hatóság végzése ellen fellebbezésnek nincs helye, azt a közigazgatási végzéssel szemben indított közigazgatási perre irányadó szabályok szerint a kérelmező és a szakértő a bíróságnál támadhatja meg. Az eljárásra az a közigazgatási és munkaügyi bíróság az illetékes, amely a kirendelő kisajátítási hatóság kisajátítási döntése elleni közigazgatási perre illetékes lenne. A Kst. fenti szabálya azonban kizárólag a szakértői előzetes bizonyítás iránti eljárásra vonatkozik, a perbíróság hatáskörére nézve nem tartalmaz eljárásjogi szabályozást.

A kormányhivatal közigazgatási tevékenységével kapcsolatos per tehát törvényszéki hatáskörbe tartozik, így megnyílt volna a fellebbezés lehetősége. A Kp. 157. § (1) bekezdése alapján pedig a Kp.-t kellett volna alkalmazni a hatásköri kérdésben is.

Kp. 14. § [A hatáskör és az illetékesség vizsgálata]

(1) A bíróság hatáskörének és illetékességének hiányát hivatalból veszi figyelembe.

(2) Ha a közigazgatási ügyben eljáró bíróság hatáskörét megállapítja, e döntése más bíróságra - ide nem értve a közigazgatási ügyben másodfokon eljáró bíróságot és a Kúriát - kötelező.

új Pp. 24. § [A hatáskör hiányának figyelembevétele]

(1) A bíróság a hatáskörének hiányát hivatalból veszi figyelembe. Ha azonban

a hatáskör a per tárgyának az értékétől függ, az írásbeli ellenkérelem előterjesztését követően a hatáskör hiánya figyelembe nem vehető.

A közigazgatási perben vagy az egyéb közigazgatási bírósági eljárásban a polgári perrendtartás szabályait akkor kell alkalmazni, ha azt e törvény kifejezetten előírja. A polgári perrendtartás szabályait e törvénnyel összhangban kell alkalmazni. Nincs a Kp.-nak a fenti 6.§-szerinti, a Pp. alkalmazhatóságát előíró szabálya a hatásköri és illetékességi fejezetében (a Pp. is egyébként csak a pertárgyértéktől függő hatásköri kifogásolást szorítja korlátok közé).

Hiába tartalmaztak tehát a keresettel támadott alperesi határozatok még a régi Pp. hatálya alatt helyesnek bizonyuló jogorvoslati tájékoztatást arról, hogy a keresetlevelet a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz kell benyújtani, az új Pp. és Kp. hatályba lépését követően benyújtott keresetlevélre, tehát 2018. január 4-i időszakra vetítve már a Kp. alkalmazandó, így ez a jogi tény rögzíti is a törvényszéki hatáskört.

Kp. 157. § [Átmeneti rendelkezések]

(1) Ezt a törvényt a 2018. január 1. napján vagy azt követően előterjesztett keresetlevél alapján indult eljárásokban kell alkalmazni.

A Kúria utalt arra, hogy a felperes hatásköri kifogása kapcsán a Kp. 12. § (2) bekezdés a) pontja kizárólag a központi államigazgatási szervekről szóló 2010. évi XLIII. törvény szerinti **kormányhivatal nem azonos a fővárosi vagy megyei kormányhivatallal.**

A Indítványozó álláspontja a Kúria álláspontjával ellentétes, a 2018. december 31. előtti szabályozásból ez következtetés nem volt levonható, ami sértette a jogbiztonság és normavilágosság, valamint a jogorvoslati alapjog követelményét, azzal, hogy a Kúria értelmezése szerint a területi kormányhivatalok határozata ellen gyakorlatilag kizárta a jogalkotó a rendes jogorvoslati lehetőséget azzal, hogy közigazgatási bírósági és nem törvényszéki hatáskörbe telepítette a jogvita elbírálását.

Kp. 12.§ (2) bekezdés a) pontja: A törvényszék hatáskörébe tartozik:

„törvény eltérő rendelkezésének hiányában a központi államigazgatási szervekről szóló törvény szerinti önálló szabályozó szerv, autonóm államigazgatási szerv és kormányhivatal,”

2019. január 1-től ezt a szakaszt módosította a jogalkotó:

„törvény eltérő rendelkezésének hiányában az önálló szabályozó szerv, az autonóm államigazgatási szerv és a kormányzati főhivatal,”

Felismerte tehát a jogalkotó, amit jelen indítványban is hangsúlyozunk, hogy félreértelmezhető volt a jogszabály, azaz a jogbiztonság követelménye és a tisztességes eljáráshoz való alapjog is sérült, mivel a jogkereső állampolgár számára nem volt egyértelmű, hogy melyik hatáskörű fórumhoz forduljon igényével.

A régi szabályozás:

Kp. 12.§ (2) A közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos per kivételével a törvényszék hatáskörébe tartozik

a) törvény eltérő rendelkezésének hiányában a központi államigazgatási szervekről szóló törvény szerinti önálló szabályozó szerv, autonóm államigazgatási szerv és kormányhivatal,

A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1.§ (4) bekezdés szerint

4) Kormányhivatal

- a) a Központi Statisztikai Hivatal,
- b) az Országos Atomenergia Hivatal,
- c) a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

Mint látható, a Kp. 2019. január 1-i módosításával összhangban a központi államigazgatási szervekről szóló törvényt is újraserkesztve módosították a központi szervek szabályozási körét

1. §[1] (1) E törvény hatálya a központi államigazgatási szervekre, a Kormány tagjaira, az államtitkárokra, valamint a biztosí jogviszonyban álló személyekre terjed ki.

(2) Központi államigazgatási szerv

- a) a központi kormányzati igazgatási szerv,
- b) az önálló szabályozó szerv,
- c) az autonóm államigazgatási szerv, és
- d) a rendvédelmi szerv és a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat.

(3) Önálló szabályozó szerv

- a) a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, és
- b) a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal.

(4) Autonóm államigazgatási szerv

- a) a Közbeszerzési Hatóság,
- b) az Egyenlő Bánásmód Hatóság,
- c) a Gazdasági Versenyhivatal,
- d) a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, és
- e) a Nemzeti Választási Iroda.

A 2018. novemberi T/3610. számú törvényjavaslat alapján a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXXV. törvény kimondja: **Kormányzati főhivatal:** a) a Központi Statisztikai Hivatal, b) az Országos Atomenergia Hivatal, c) a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, és d) a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal

Összegezve: Álláspontunk és jogértelmezésünk szerint a 2010. évi XLIII. törvény szerinti kormányhivatal lehetett a törvény 1.§ (4) bekezdés szerinti Kormányhivatal, de az 1.§ (2) f) pont szerinti központi államigazgatási szervnek megfelelő kormányhivatala 2018. december 31-ig hatályos jogszabályi állapot szerint.

A Kormányzati Főhivatal fogalmát csak 2019. január 1-től egyértelműsítette a jogalkotó, a korábbi és jelen tényállás mellett irányadó eljárásjogi szabályok szerint a kormányhivatal eljárásán a fővárosi, megyei, területi kormányhivatalok eljárását is érteni lehetett, ami törvényszéki hatáskört alapított meg. A kormányhivatal közigazgatási tevékenységével kapcsolatos per tehát törvényszéki hatáskörbe tartozott, így megnyílt volna a fellebbezés lehetősége.

Kérjük tehát, hogy az eljáró bírói fórum hatásköre tekintetében a 2018. december 31-ig hatályban volt 12.§ (2) bekezdés a) pontjának alkalmazását tiltsa meg a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.026/2018. számú eljárásban és semmisítse meg e körben az Abtv. 43.§ alapján a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III. 38.281/201 8/2. számú végzésének hatásköri kifogást elbíráló részét amiatt, hogy a per törvényszéki hatáskörbe tartozik.

VII. A megsemmisíteni kért bírói határozatok alaptörvény-ellenességének indokolása: /Az Abtv. 27.§ szerinti kérelmi elem/:

VII.1. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III. 38.281/201 8/2. számú végzése:

Az indítvány elbírálása során kérjük, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróságnak azt értékelje, hogy összhangban áll-e a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal, ha a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság oly módon határoz a felülvizsgálati kérelem befogadásának elutasításáról, hogy ennek eredményeként az indítványozó kereseti kérelmének valamennyi elemét egy magasabb bírói fórum nem vizsgálja meg érdemben, továbbá az általa becsatolt magánszakértői véleményt, mint bizonyítékot egyik bírói fórum sem bírálja el érdemben.

Az Indítványozó ismeri az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatát, miszerint „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” [3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]].

Az indítványozó tehát nem annak vizsgálatát kéri, hogy a felmerült jogvitát hogyan kell vagy kellett volna a bíróságnak megítélnie. Az Alkotmánybíróság kizárólag az eljárás tisztességességét ítélni meg az Alaptörvény vonatkozó rendelkezésével összefüggésben. E körben hangsúlyozzuk, hogy a Kúria az indokolási kötelezettségét megsértve, tisztességtelen eljárással utasította el a befogadását a rendkívüli perorvoslatnak.

A Kúria a befogadást elutasító döntésében gyakorlatilag arra az álláspontra helyezkedett, hogy nemlétező joggyakorlatot nem tud egységesíteni, valamint a felvetett jogkérdéseknek nincs különleges súlya.

A Kúria ott is tévedett az álláspontunk szerint, hogy az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatokat hozhat.

A Kúria a bírósági joggyakorlat egységesítése céljából a jogegységi határozaton kívül elvi bírósági határozatot hoz, valamint az alsóbb fokú bíróság által hozott elvi kérdésre is kiterjedő határozatot elvi bírósági döntésként közzéteheti. A Kúrián joggyakorlat-elemző csoportok működnek, melyek feladata az ítélkezési gyakorlat vizsgálata.

A jogegységi határozat sajátos helyet foglal el a jogforrási rendszerben. Nem jogszabály, mert nem jogszabályalkotó szerv aktusa. Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése azonban kimondja, hogy a jogegységi határozat a bíróságokra kötelező. E rendelkezésnek az a következménye, hogy a jogegységi határozat hatálya szükségképpen kihat a bírósághoz forduló jogkeresőkre is, mert az ügy elbírálása során a bírónak az ügyre vonatkozó jogegységi határozatot alkalmaznia kell. Ez pedig azt jelenti, hogy a jogegységi határozat a jogszabályokra jellemző normatív tartalommal rendelkezik.

A Bszi. szerint jogegységi eljárás két esetkörben folytatható le. Jogegységi eljárásnak van helye egyrészt, ha a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala szükséges.

Elvi bírósági határozatot a Kúria akkor ad ki, ha a Kúria ítélkező tanácsa valamely, a társadalom széles körét érintő vagy a közérdek szempontjából kiemelkedő jelentőségű ügyben elvi kérdésekre is kiterjedő határozatot hozott.

Az alsóbb fokú bíróságnak a társadalom széles körét érintő vagy a közérdek szempontjából kiemelkedő jelentőségű ügyben elvi kérdésekre is kiterjedő határozata elvi döntésként közzétehető.

A bírósági joggyakorlat-elemző csoportok feladata az ítélkezési gyakorlat – évente meghatározott tárgykörök szerinti – vizsgálata. A joggyakorlat-elemző csoport vezetőjét és tagjait a Kúria elnöke a Kúria bírái közül, a Kúria kollégiumvezetőinek javaslata alapján jelöli ki. A joggyakorlat-elemző csoport munkájának egyik legfontosabb eredménye az lehet, hogy olyan problémákra képes felhívni a figyelmet, amelyek alapján akár jogegységi eljárás indítványozására vagy jogalkotás kezdeményezésére is sor kerülhet.

Mint látható, az Alaptörvény és a Bszi. szabályozása alapján a Kúria jogegységet biztosító magatartása nem abban merül ki, hogy egy kialakult – néhol helytelen- joggyakorlatot utólag korrigáljon és helyes irányba tereljen. A jogalkalmazás egységesítése nemcsak utólag, hanem „*ante tempus*” is működhet, azaz szükség lehet egy előzetes szakmai iránymutatásra az alsóbb szintű járásbíróságok joggyakorlatának helyes kialakulása érdekében. A jogalkalmazás egységesítése körében tehát a Kúria a Kp. 118.§ a) pontját jogellenesen és szűken értelmezte.

Annak megítélése pedig, hogy a Kp. 80.§ (1) és (3) bekezdésének bírói alkalmazása sérti-e az arányosság, szükségszerűség és fegyveregyenlőség azzal, hogy a törvényi előírásnak megfelelően „*elsősorban*” igénybe vett megelőző hatósági szakértő szakvéleményét kellően aggályossá tett felperesi magánszakvélemény értékelését indokolás nélkül mellőzi a bíróság, az új Kp. 2018. évi hatályba lépésével kapcsolatos különös alkotmányjogi súlyú kérdés, ekként a Kp. 118.§ b) pont szerinti feltétel is fennáll.

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének értelmezése során számos, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog tartalmát kitöltő ún. részjogosítványt nevesített már. Ezek különösen: a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás igazságossága (ami nem garantálja a döntés igazságosságát), a tárgyalás nyilvánosságának és a bírói döntés nyilvános kihirdetésének a követelménye, a törvény által létrehozott bíróság, a bírói függetlenség és pártatlanság követelménye, továbbá az észszerű időn belüli elbírálás. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a tisztességes bírósági eljárás része az is, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége {lásd: 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]}.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint, amíg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jog abszolút, azaz korlátozhatatlan, addig az egyes részjogosultságok más alapjogok vagy alaptörvényi értékek viszonylatában a szükségesség/arányosság kritériumrendszerében érvényesülnek {3223/2018. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [27]}, azaz azok korlátozása adott esetben lehetséges.

A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező bírósághoz fordulás joga nem egyszerűen azt jelenti, hogy valaki kérelemmel fordulhat a bírósághoz, és ezzel megindíthatja a bírósági eljárást, ha valamely joga vagy kötelezettsége vitássá válik, hanem hogy a jogvitát a bíróság érdemben bírálja el,

és arról érdemben, végrehajtható határozatával, végérvényesen döntsön {3124/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [35]}. A 36/2014.(XII. 18.) AB határozat ezzel összefüggésben visszautalt az 59/1993. (XI. 29.) AB határozatra is, miszerint „[a] bírósághoz való fordulás alapvető joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, »elszenvedői« a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogait és kötelességeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére.” {36/2014. (XII. 18.) AB határozat, Indokolás [92]}.

A bírósághoz fordulás jogából következően tehát a bíróságok a kereseti kérelem valamennyi elemének és az összes bizonyíték érdemi megvizsgálására (a kereseti kérelem kimerítésére) kötelesek. A kereseti kérelem kimerítésének kötelezettsége azt a követelményt támasztja a bírói döntéssel szemben, hogy a bíróságok érdemi vizsgálat eredményeként az ítélet rendelkező részében rendelkezzenek a kereset, illetőleg viszontkereset valamennyi eleméről. A Kúria indítványozó által sérelmezett döntésével ez a követelmény sérült.

Kérjük, hogy az Alaptörvény XXVIII. Cikk (7) bekezdésének sérelme miatt az Abtv. 43.§ alapján semmisítse meg a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.38.281/201 8/2. számú végzésének a felülvizsgálati kérelem érdemi befogadását elutasító részét, mivel a Kp. 118.§ a) és b) pontja szerinti feltétel is fennáll. A Kúria végzésének hatásköri kifogást elbíráló részének megsemmisítését pedig a VI.4. pontban kifejtett jogi érvrendszer mentén kérjük.

VII.2. A Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.026/2018/55. számú ítéletének megsemmisítése iránti kérelem a tisztességes eljáráshoz való alapjog sérelme kapcsán:

VII.2.1. A Kp. 80.§ és a kötetlen bizonyítás elvének kölcsönhatása:

Egy, a hatósági eljárásban hozott döntést főszabály szerint a hatóságoknak mindig indokolniuk kell. Az indoklás kötelezettsége nagymértékben összefügg az ügyfelet megillető hatékony jogorvoslással, hiszen a jogorvoslati szakaszban válik az eljárás igazán ellentmondásossá, ha az ügyfél nem ismeri a hatóság döntésének okait, amelyeket adott esetben alappal támadhat, a jogorvoslathoz való joga kiüresedik, hiszen érdemben nem tudja kérelmét mire alapozni.

Önmagában azonban az, hogy egy döntés indoklással ellátott, nem feltétlenül segíti az ügyfelet jogainak védelmében, mivel az indoklásnak tartalmaznia kell a döntés meghozatalánál figyelembe vett bizonyítékokat, felmerülhet a kérdés, hogy létezik-e valamilyen mérce, amely úgymond iránymutatásul szolgál a hatóságoknak a bizonyítékok értékeléséhez.

Az AB arra az álláspontra helyezkedett a döntés alapjául szolgáló bizonyítékokkal kapcsolatosan, hogy azoknak megfelelő alapot kell teremteniük a hatékony jogorvosláshoz. /21630/b/2005. AB határozat/

A bizonyítékok figyelembe vételénél a hatóságoknak elsődlegesen azt kell szem előtt tartaniuk, hogy a tényállás teljes mértékben feltárásra kerüljön, és hogy lehetőséget biztosítsanak a későbbi eredményes jogorvoslatra.

A Kp. 80. §-ának a bírói alkalmazása álláspontunk szerint olyan módon és mértékben korlátozza a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jogát, amelyet más alapjog védelme nem indokol.

Az Indítványozónak, mint magyar jogi személynek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján joga van ahhoz, hogy „perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

A követelmény, miszerint a panaszos jogáról vagy kötelezettségéről döntő eljárás meg kell, hogy feleljen a tisztességesség mércéjén, a bizonyítási szabályokra is vonatkozik.

A közigazgatási perekben a bíróság a közigazgatási eljárás jogszerűségét a kereseti kérelem korlátai között köteles vizsgálni [Kp. 85. § (1)]. E vizsgálat kiterjed a közigazgatási eljárás során lefolytatott bizonyítási eljárásra is, ide értve annak alaki és anyagi jogszerűségét is.

Egyaránt vizsgálat tárgya lehet tehát a bizonyítási eszköz beszerzésének módja, a bizonyítási eljárás lefolytatásának szabályossága, és a beszerzett bizonyítékok valósága, azaz tartalmi megfeleltetése is.

A fentiekkel szemben a Kp. jelen panasszal támadott rendelkezése az alábbiakat rögzíti:

„80. § [A megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő alkalmazása]

*(1) A megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye a bíróság által kirendelt szakértő szakvéleményének minősül. A perben **ugyanazon szakkérdés tárgyában** szakértőként elsősorban a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő alkalmazandó.*

(3) A megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő alkalmazását követően ugyanazon szakkérdés vonatkozásában magánszakértő vagy más eljárásban kirendelt szakértő alkalmazásának nincs helye.

Álláspontunk szerint a jogszabályhely megfogalmazása már azzal sem tesz eleget a jogbiztonság alkotmányos követelményének, amikor úgy fogalmaz, hogy a bíróság „**elsősorban**” a megelőző (azaz a per tárgyát képező) eljárásban kirendelt igazságügyi szakértőt köteles alkalmazni.

A jogszabály szövege azonban nem ad egyértelmű eligazítást a jogalkalmazó bíróság részére arról, hogy melyek azok az esetek, amikor a megelőző (azaz a per tárgyát képező) eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő alkalmazásától eltekinthet.

A törvényszöveg jogalkotói magyarázata szerint:

„A törvény a perben kirendelt igazságügyi szakértővel azonosítja a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértőt, a háttérszabályként érvényesülő polgári perrendtartás rendszerén keresztül azonban azt is biztosítja, hogy a felperes a szakvéleményt támadja, amire az igazságügyi szakértővel szemben fennálló kizárási okok alapján, illetve a jogszabályban a szakvéleménnyel szemben támasztott követelmények megsértésére hivatkozással van elsősorban lehetőség. A felmentett vagy a perből kizárt igazságügyi szakértő helyett a bíróság hivatalból másik igazságügyi szakértőt rendel ki. Aggályos szakvélemény esetében, ha annak oka az igazságügyi szakértő által adott felvilágosítás után sem volt megszüntethető, a felek a perben új igazságügyi szakértő kirendelését indítványozhatják. A perrendtartás a felperes számára a közigazgatási eljárás során elkészült igazságügyi szakértői vélemény megkérdőjelezését teszi lehetővé, nem pedig lecserélését. Ez a szabályozás felel meg a koncentrált és költségkímélő eljárás alapvető követelményének.

A megelőző eljárásban kirendelt szakértő szakvéleménye a bíróság által kirendelt igazságügyi szakértő véleményének minősül, így a perben alapvetően rendelkezésre egy igazságügyi szakértői vélemény. Ha a perben ezen felül szakértő alkalmazása indokolt vagy a szakértő idézése, a szakvélemény kiegészítése szükséges, a bíróság azonos szakkérdés tárgyában a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértőt alkalmazza. Kirendelésre - a polgári perrendtartás szabályainak alkalmazásával - tehát akkor kerül sor, ha az például a szakvélemény kiegészítése vagy az ellentmondások feloldásának megkísérlése miatt indokolt. Az igazságügyi szakértőnek a perben tehát nem kell minden esetben részt vennie (pl. ha aggálytalan szakvéleménye a perben mint szakértői vélemény felhasználásra kerül), ami a perek költséghatékony és időszerű elbírálhatóságának követelményét is szolgálja.”

Az alaptörvény legújabb jogértelmezési irányelve tükrében a jogalkalmazónak a jogszabály preambuluma és indokolását kell segítségül hívnia. A Kp. preambuluma célként rögzíti „a közigazgatási bíróságok által a közigazgatás jogsértő tevékenységével szemben nyújtott jogvédelem és jogorvoslat biztosítását.”

A jogvédelem és a jogorvoslat tehát a közigazgatás jogsértő tevékenységével szemben értelmezendő, azaz a közigazgatási eljárás teljes egészével, így a bizonyítási eljárással szemben is.

A közigazgatási eljárásban folytatott bizonyítás során a szakértő közigazgatási tevékenységet végez, ugyanis az eljárás egyik önállóan szabályozott résztvevője. Azonban nem csupán a szakértő eljárása minősül közigazgatási tevékenységnek, hanem a bizonyítási eljárás teljes egésze, ide értve a szakértő személyének kiválasztását, kirendelését, a részére feltett kérdések megfogalmazását is vagy éppen a hatóságnak a szakértő eljárásával összefüggésben fennálló kötelezettségeinek teljesítését is. A bírói ellenőrzés biztosítása mindezen tevékenységek felett alkotmányos kötelezettség, hiszen ez jelent megfelelő garanciát a természetes és jogi személyek részére a hatóság tevékenységének jogszerűségére.

Kétségtelen, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog nem korlátozhatatlan alapjog, hiszen egyes részelemei korlátozhatóak a szükségesség-arányosság feltételeinek megfelelően {17/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [103]–[109]}. Jelen esetben az időszerű és költséghatékony eljárás az a két ok, amelyet a jogalkotó – legalábbis az indokolása szerint – olyan értéknek tekint, amelyek érvényesülése érdekében szükséges és arányos korlátozás. A korlátozás tekintetében azonban szükségesség és ennél fogva az arányosság kritériumai sem teljesülnek.

A szabály ugyanis azt írja elő, hogy a közigazgatási tevékenységgel szemben jogvédelmet biztosítani hivatott bíróság részére, hogy „elsősorban” a közigazgatási tevékenységet egy megdönthető vélelem formájában fogadja el helytállónak, és az ezzel szembeni bizonyítást a jogvédelmet keresőre telepíti.

A vélelem ezzel szemben éppen fordított, hiszen mi másért kívánná a bizonyítást újra lefolytatni a közigazgatási perben az ügyfél, ha nem azért, mert annak a közigazgatási eljárásban született eredményét nem tartja helytállónak.

A fegyveregyenlőség korlátozását nem igazolja szükségszerűség. Azt a tényt, hogy a fegyveregyenlőség, mint a tisztességes eljáráshoz való jog egyik eleme sérül, jól szemlélteti az a körülmény, hogy a szakértő, mint a közigazgatási hatósági eljárásban a hatóság szakértelmét pótolni hivatott alanya a hatóság közigazgatási aktusa alapján kerül az eljárásba, majd a hatóság ezen aktusa meghatározza a hatósággal szemben az eljárása miatt indított jogorvoslati eljárás kimenetelét is.

A bíróság jelen esetben a Kp. támadott rendelkezése alapján olyan szakértő kirendeléséről intézkedett, amely szakértő már a megelőző eljárásban sem rendelkezett kompetenciával abban a szakkérdésben, amelynek szakértő útján történő bizonyítására az indítványozó felperesi pozícióban indítványt tett.

A tisztességes eljárás alapelve tehát a hatósági és a bírósági eljárásban is sérült, hisz mindkét eljárásban igénybevett szakértő alkalmatlansága a teljes bizonyítási eljárás jogellenességét eredményezi. A hatóság és a bíróság ugyanis nem jogszerűen beszerzett bizonyítékokra alapította a határozatait.

szakvéleményének felhasználhatatlansága:

Ítéleti álláspont: „A felperes sérelmezte, hogy a [REDACTED] a szakvéleménye elkészítéséhez felhasználta [REDACTED] okleveles geológus mérnök talajmechanikai szakvéleményét, a bíróság azonban nem tartotta alaposnak a felperes ezen hivatkozását. A megelőző eljárásban kirendelt [REDACTED] szakértő részére uavanis rendelkezésre állt [REDACTED] okleveles geológus mérnök 2000. évben készített véleménye. A [REDACTED] a rendelkezésére bocsátott okiratok adattartalmát is figyelembe vette alakította ki saját szakvéleményét, amely során a felperes javára korrekciós tényőzt állapított meg. **Nem volt fellelhető olyan jogszabály, amely tiltaná, hogy a szakértő figyelembe vegyen bármilyen rendelkezésére bocsátott adatot, információt. Ebből következett, hogy [REDACTED] okleveles mérnök adatainak figyelembe véve nem minősül eljárási szabálysértésnek.**”

VII.2.2. Az ítélet által megsértett jogszabályhely, ami alkotmányellenes helyzetet eredményez:

Kp. 80.§ (3) bekezdése és a 2016. évi XXIX. törvény 3.§-a.

2016. évi XXIX. törvény - az igazságügyi szakértőkről

3. § (1) Az igazságügyi szakértő feladata, hogy a hatóság kirendelése vagy megbízás alapján, a tudomány és a műszaki fejlődés eredményeinek felhasználásával készített szakvéleménnyel, a függetlenség és pártatlanság követelményének megtartásával döntse el a szakkérdést, és segítse a tényállás megállapítását.

(3) Az igazságügyi szakértő a tevékenységét e törvény és más jogszabályok rendelkezései, valamint a tevékenységére irányadó szakmai szabályok megtartásával, legjobb tudása szerint köteles végezni.

BH2016. 126. A szakértő szakvéleménye csak azon szakterületen értékelhető, melyben kompetenciával rendelkezik

BH1996. 492. A szakértőt a bíróság rendeli ki, a kirendelt szakértőnek ezért nincs joga arra, hogy a szakvélemény elkészítésébe - a bíróság előzetes engedélye nélkül - szakértőként más személyt vonjon be

Az Indítványozó azt sérelmezi, hogy a [REDACTED] [REDACTED] szakvéleményt.

A Bíróság állításával szemben a [REDACTED] a rendelkezésére bocsátott okiratok adattartalmát is figyelembe vette nem alakíthatta ki saját szakvéleményét, hiszen geológus és talajmechanikai szakterületen nem rendelkezett szakképzettséggel, ekként jogszerűen szakvéleményt nem adhatott. A kialakított magánvéleményen pedig ítéleti bizonyosság nem alapulhat.

A 18 évvel ezelőtt készült megalapozatlan szakvélemény felhasználhatósága kérdésének jelentősége abban rejlik, hogy a talajmechanikai szakértő véleményére támaszkodva állította azt [REDACTED] szakértő, hogy az ingatlanok beépíthetők. Ehhez képest az Indítványozó állítása, hogy nem beépíthetők a perben becsatolt okirati bizonyítékok / Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság tájékoztatása/ adataira támaszkodva. Ez tehát olyan szakkérdés, ami ugyancsak válasz nélkül maradt a perben.

A sérelmezett ítélet abban is alkotmányellenes, hogy jogellenesen alkalmazza a Kp. 80.§ (3) bekezdését. A Kp. 80.§ (3) bekezdésének tilalma azért nem érvényesül a perben, mert az új szakértő igénybevételének szükségessége amiatt merül fel, mert nem azonos a szakkérdés, amiben véleményét kell nyilvánítni.

Az egyik szakkérdés, amiben K. [REDACTED] véleményét nyilvánította az ingatlanforgalmi értékbecslői [REDACTED], a másik szakkérdés [REDACTED] kompetencia hiányában véleményt nyilvánított [REDACTED] szakértő, az talajmechanikai, geológiai szakértelmet igényel.

A bírói megállapítás szerint „*felperesnek az ingatlanok beépíthetőségére tett egyéb hivatkozásai, mint esetleges értékcsökkentő tényező szakértői kérdés körébe tartoztak.*” Ehhez képest mégis elzárta a Felperest a bizonyítási lehetőségektől. Holott a perbeli bizonyítékok azt igazolták, hogy az Ingatlanok ugyanis mindig is ártéri ingatlanok voltak, amit a Duna folyam rendszeresen elöntött, a terület célja az volt, hogy a Kincses Patak töltésén túli fekvésével védje a lakóövezetet. Beépítésre így korábban sem /fizikai akadály állt fenn/, jelenleg sem /jogi és fizikai akadály áll fenn/ volt alkalmas, hasznosítani nem lehetett, ezért ajánlotta fel [REDACTED] az Étv. 30.§ (4) bekezdés alapján a Felperesnek megvételt, de az alkufolyamat eredménytelenül zárult.

A bíróság ugyan megkereste az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóságot, aki úgy nyilatkozott, hogy a perbeli ingatlanok a Duna nagyvízi mederében, a Tát-Esztergomi árvízi öblözetben, az esztergomi árvízvédelmi töltés hullámterében találhatóak. Nyilatkozott még a területek magasságáról, a jelenleg érvényes mértékadó árvízszintről, de ezen tényekből jogi következtetéseket nem vont le.

Összegezve:

A perben a jogvita egyik lényege, hogy az ingatlanokat véderdőként, vagy tartalék iparterületként kell értékelni, illetve, hogy beépíthető, vagy beépíthetetlen ingatlanokról van-e szó. Ennek tisztázása maradt el a bíróság részéről.

Ez olyan szakkérdés, amihez az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság tájékoztatását, a 2000. év óta a területet elöntő nagy árvizek tájképfomáló hatását is figyelembe kellett volna venni, illetve talajmechanikai, geológiai szakértelemmel rendelkező bejegyzett igazságügyi szakértőt kirendelni.

A bíróság azonban indokolási kötelezettségét mellőzve, a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alapjogot sértve elzárta a Felperest a bizonyítási lehetőségei felől.

A Kp. 80.§ alkalmazásának azért nem is volt helye, mert a megelőző eljárásban igénybevett szakértő helyett már a keresetlevélben és az eljárás korai fázisában indítványoztuk megfelelő kompetenciájú társszakértő kirendelését, azonban a bírói hibás tárgyalási tájékoztatás miatt volt muszáj mégis a [REDACTED] szakvéleményt adó szakértőt kérni.

Kérjük tehát a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III. 38.281/201 8/2. számú végzésének, valamint a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.026/2018/55. számú ítéletének rendes jogorvoslati lehetőséget kizáró rendelkezésének, továbbá az ítélet 11. oldal 5 és 6. bekezdés, valamint 12. oldal 5. bekezdés /a felperesi magánszakvélemény bizonyítékkénti kirekesztését kimondó és a geológiai és talajmechanikai szakértői bizonyítást elutasító/ rendelkezéseinek alaptörvény-ellenességét, és azokat az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg.

VIII. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

VIII.1. Az Indítványozó a Kp. 119.§ (2) bekezdése alapján azonnali jogvédelem iránti kérelmet is előterjesztett mindkét bírói fórum előtt. Az azonnali jogvédelem célja a Kp. 50.§ (2) bekezdés a) pontja és 52.§-a alapján annak elkerülése, hogy a keresettel támadott határozatok végrehajtását megelőzze.

VIII.2. Ügyvédi meghatalmazás eredeti példányát csatoljuk, mivel az Indítványozó jogi képviselővel jár el.

VIII.3. Az Indítványozó nem járul hozzá a nevének és más személyes adatainak közzétételéhez.

Budapest, 2019. április 26. napján

[Redacted signature]

képviselőtében: Rátky és Társa Ügyvédi Iroda
dr. Rátky Miklós irodavezető ügyvéd